

Orgaan van de Bond van
Hervormde Mannenverenigingen op Gereformeerde Grondslag

de *hervormde* vaan

73^e jaargang · nr 11 · november 2013

pagina 3

Openingswoord
Bondsday 2013

pagina 11

Jongerenbijbels
en uitlegbijbels

pagina 14

Hoedemaker
(1839-1910)

1e voorzitter: Ds. W. Westland

Oranjestraat 106, 2983 HV Ridderkerk
T 0180 412477 • dswwestland@hotmail.com

2e voorzitter: Ds. J.P. Nap

Dorpsstraat 180, 6741 AR Lunteren
T 0318 483717 • dsjpnap@hetnet.nl

1e secretaris: Ds. J. van Dijk

Callunalaan 12, 6721 HA Bennekom
T 0318 304955 • ds.j.vandijk@hetnet.nl

2e secretaris: Dhr. C.D. Groenendijk

Koolmees 35, 2986 VB Ridderkerk
T 0180 423817 • c.d.groenendijk@hetnet.nl

1e penningmeester: Dhr. C. Oosterom

Jan van Aemstelstraat 7, 3411 XK Lopik
T 0348 551496 • c.oosterom@planet.nl

2e penningmeester:

Dhr. J. van Capelleveen

Valleistraat 60, 3901 RT Veenendaal
T 0318 516930 • jvancapelleveen@solcon.nl

Lid: Ds. E. de Mots (commissie 25+)

Joh. Willem Frisostraat 38, 7462 GX Rijssen
T 0548 519549 • e.de.mots@solcon.nl

Lid: Ds. J.H. Lammers (Themadagen)

Pelikaan 34, 2986 TB Ridderkerk
T 0180 424636 • j.h.lammers@hetnet.nl

Lid: Ds. A.D. Goijert (Redactie-adres)

Tijgervlinder 44, 3863 GP Nijkerk
T 033 8446241 • a.goijert3@upcmail.nl

Overlijdensberichten:

J. Bout & Zn., Postbus 3, 1270 AA Huizen
E info@boutdruk.nl (o.v.v. Herv. Vaan)

Mutaties: Schriftelijk melden aan het Bondsbureau

Bestuurswijz. moeten naar de 1e secretaris

Adres administratie:

Hervormd Bondsbureau, Beatrixstraat 20a,
3862 DB Nijkerk • T 033 - 2456699
E bondsbureau@filtnet.nl • Bankrek.nr. 3778.71559
t.n.v. Herv. Mannenbond op G.G. te Nijkerk

*Voor al onze activiteiten zie onze agenda op
www.hervormdemannenbond.nl*

inzenden kopij december-nummer

De kopij voor het november-nummer moet vóór
21 november bij de drukker (info@boutdruk.nl)
aanwezig zijn.

inhoud

Openingswoord Bondsdag 2013	3
Bijbelstudie o.t.	5
Bijbelstudie n.t.	7
Van de voorzitter	10
In the picture	11
Uit de kerkgeschiedenis	14
Organisatienieuws	16
Boekbesprekingen	18
Overlijdensberichten	19
Fotocollage Bondsdag 2013	20

openingswoord

Bondsdag 2013

Ds. W. Westland

U bent het zout!

(Mattheüs 5 : 13–20)

Na het gebruikelijke welkom, enkele meditatieve woorden over het voorgelezen Bijbelgedeelte. Ik heb dit gedeelte gekozen vanuit de vraag, die ons allen bezig moet houden: Wat gaat er van ons uit? Als leden van onze mannenverenigingen kan er het gevaar zijn, dat we het allemaal zo goed weten. Goed thuis in de Bijbel, en dat is een zegen. Maar wat gaat er van ons uit in ons gezin, in onze gemeente, en in de maatschappij, waarin wij leven?

U bent het zout van de aarde, zegt de Heere Jezus in Mattheüs 5. Wat bedoelt de Heere Jezus daarmee? Ik zal u een eenvoudig voorbeeld geven: Uw vrouw, of mogelijk u zelf heeft gekookt, maar vergeten om het zout bij de aardappels te doen. Het is een flauwe prak geworden. Daarom het zoutvatje op tafel. Maar dat is ook niet alles. Het zout had mee moeten koken. Het had er helemaal in moeten trekken, dan had het eten lekker gesmaakt.

Jullie zelf!

Zo, met het voorbeeld van het zout wil de Heere Jezus Zijn discipelen, en ook ons vandaag onderwijzen. Hij spreekt ons persoonlijk aan. U en jij, die net als de discipelen de Heere Jezus wilt volgen, u en jij bent het zout der aarde.

Dat moet de discipelen vreemd in de oren geklonken hebben. Want de Joodse rabbijnen noemden de Thora, de wet, het zout der aarde. Maar de Heere Jezus gaat een stap verder: niet

alleen Mijn Woord, maar jullie zelf zijn het zout der aarde. Zout, we zagen al, het geeft smaak. Dat wisten ze in het oude Oosten ook al. En zout is ook zuiverend en genezend. Wonden werden wel ingewreven met zout. En zout is ook conserverend. Vlees en vis werden bewaard in het zout. Zout was dus in de dagen van de Heere Jezus heel belangrijk. Het meeste zout kwam bij de Dode Zee vandaan, maar volgens de verklaringen was het niet zo zuiver als het mineraal zout bij ons. Als een zoutvat te lang open gestaan had, ging de smaak eraf, en het bedierf. Dan kon je het nergens meer voor gebruiken.

Het is genade

Maar nu terug naar het Woord van de Heere Jezus: U bent het zout van de aarde. En met de aarde bedoelt de Heere Jezus deze menswereld. Want die heeft het zout van het Evangelie zo nodig. Immers, door de zonde is Gods goede Schepping zo smakeloos geworden, flauw, aan het bederf onderhevig. Maar nu zegt de Heere Jezus tegen Zijn discipelen en tegen allen, die Hem volgen: U bent het zout van de aarde. Dat is genade! Dat kan alleen door het geloof in Christus. Hij is Zelf het zout, en door de omgang met Hem wordt je bestaan vernieuwd, en wordt je zelf ook zout. De omgang met Hem: dat is elke dag bidden en de Bijbel open. Dat heeft ook alles te maken met de Bijbelstudie op de mannenvereniging. Want zo dringt het zout van het Woord je leven binnen.

Door de kracht van de Heilige Geest. Dan gebeurt hetzelfde als wanneer je de aardappels kookt, en het zout er op tijd bij doet. Dan blijft het er niet op zitten, maar het dringt helemaal naar binnen. Dan word je leven anders. Door de geloofs-verbondenheid met Christus worden je woorden anders. Wat je denkt, en wat je doet wordt anders. Niet meer zo flauw, maar pittig, positief. Zoals Paulus zegt in Colossenzen 4: laten uw woorden met zout smakelijk worden (vs. 6). Weet u, dan zit het wel van binnen, het geloof in je hart. Maar dan gaan de mensen om u heen het merken.

Ook een opdracht

Ziet u, dat is dus genade van God. Je mag het zijn. U bent het zout. Er staat niet: je lijkt op zout. Neen, er staat: je bent het. Je hoeft het zelf niet te maken. Je krijgt het. Het is Gods genade, die doorwerkt in je leven. Maar dan is het ook een opdracht! Laat de mensen om je heen maar merken, dat je anders in het leven staat. Dat je leeft van genade. Dat je leeft uit de verzoening door Christus. Dat je leeft in vrede met God, en daarom ook de vrede zoekt met je naaste. Pittig in het leven staan! Ik las ergens: er staat niet: u bent honing, honingzoet.

Neen, je bent zout, om pittig in het leven te staan. Want nu komt ook de waarschuwing: als het zout smakeloos geworden is. Als je niet dicht bij de Heere leeft. Als je gebed en het lezen van de Bijbel een sleur geworden zijn. Als ze op je werk niet merken, dat je christen bent. Want je houdt jezelf op de vlakke. Dan wordt het zout smakeloos.

En dat geldt niet alleen voor het persoonlijk leven. Dat geldt ook voor de gemeente, waarin we leven en de kerk, waartoe we behoren. Als de prediking een oppervlakkig praatje wordt. Als de donkere tonen van zonde en oordeel

niet meer gehoord worden. En als de blijde toon van verzoening en redding vervaagd. En de oproep tot bekering niet meer wordt gehoord. Dan is het zout smakeloos geworden. Het deugd nergens meer voor.

Op onze vereniging

Ik betrek dit woord van Christus ook op onze mannenverenigingen. En ik vraag het vanmorgen: wordt er op de vereniging echt geluisterd naar het woord van God. Of laten we alleen onze eigen mening horen. En waar gaan de gesprekken over in de pauze? Als het nooit gaat over de Heere en Zijn woord, dan kan het zo flauw, zo smakeloos worden.

U voelt wel, wanneer de Heere Jezus het zo indringend zegt, komen we er allemaal met schuld uit. Wat is het nodig om dagelijks de toevlucht te nemen tot de Heere Jezus. Om uit Zijn volheid te ontvangen: genade voor genade. Dan mag deze opdracht toch gestalte krijgen in uw leven. Zout te mogen zijn. Positief in het leven staan. Voor anderen werkelijk een smaak-maker te zijn.

In je gezin, in de gemeente, op je werk, midden in de samenleving. Anderen tot Christus te mogen leiden. Zodat Zijn Koninkrijk wordt uitgebreid en Gods Naam de eer ontvangt. Vergeet het niet, wanneer u straks naar huis gaat. Neem het woord van Christus mee! Het is genade, en tegelijk een opdracht: U bent het zout van de aarde! Amen.

Gij hebt mijn ziel, beveiligd voor de dood

Gij richt mijn voet, dat hij zich nimmer stoot

Gij zijt voor mij een schild in alle nood

Gij hebt mijn smart verdreven.

Uw dierbre gunst is me altoos bij gebleven

Ik zal voor Gods oog naar Zijn bevelen leven

Zo wordt door mij Zijn Naam altoos verheven.

Zo wordt Zijn lof vergroot.

(Psalm 56 : 6)

Ezechiël 8

Gods na-ijver (vers 1-6)

Ezechiël moest een wachter zijn. In hoofdstuk 8 zien we daar een voorbeeld van. In vers 1 lezen we, dat Ezechiël thuis was. Hij had in ballingschap een huis toegewezen gekregen. Hij was er niet alleen: de oudsten van Juda waren bij hem. De oudsten zijn de leidinggevendenden van het volk. Ook in ballingschap stonden de Joden onder leiding van eigen volksgenoten. Wat kwamen ze doen bij Ezechiël? Dat lezen we niet. Wel, dat de Heere naar Ezechiël toekomt doormiddel van een visioen: de hand van de Heere HEERE viel over mij (vers 1). Dat betekent: de Heere nam Ezechiël apart, pakte hem beet aan zijn haar (vers 3). Er staat bij, dat de Heere verscheen in de gedaante als van Vuur (vers 2). Bij vuur denken we aan Psalm 97: een vuurgloed gaat voor God heen. Het wil zeggen, dat God een God van heiligheid en heerlijkheid is. Waar brengt de Heere hem naar toe? Zie vers 3: naar de ingang van de poort van het binnenste voorhof. Dus naar de ingang, die toegang verschaft naar die afdeling van de tempel, die het heilige genoemd wordt. Bij die ingang, aan de kant van het noorden, ziet hij een afgodsbeeld. Alleen al dat er aan de ingang van Gods tempel geknield wordt voor een afgodsbeeld, is een gruwel in Gods ogen. Het wordt genoemd afgodsbeeld van na-ijver: dat tot na-ijver opwekt (vs 3). Dat betekent: dat afgodsbeeld roept iets in de Heere op, namelijk Zijn na-ijver, de na-ijver voor Zijn eer. De Heere staat op Zijn eer en die geeft Hij niet aan een ander. Om dat te onderstrepen, zag Ezechiël de gedaante van de Heere,

zoals hij Hem zag in de vallei (hoofdstuk 1: als de HEERE Die alles regeert en alles in de hand heeft). Wat is die na-ijver van de Heere? In vers 6 staat, dat de Heere zegt, dat Hij ver weg gaat van de tempel, want waar de afgoden gediend worden, kan de Heere niet zijn. Gods na-ijver betekent: Hij wil het verbond zuiver bewaren met Zijn volk en als zij het verbond met God breken, komt de straf en de wraak van de Heere treedt in werking. Laten we er rekening mee houden. Gods Verbond heeft twee kanten: zegen en vloek. We kunnen niet twee heren dienen, juist niet in de kerk. God heeft het alléén-recht op ons!

Gods oog (vers 7-12)

Wat ziet Ezechiël? Een muur. In de muur zat een gat. Hij moet door dat gat van de muur heen en ziet een geheime ingang. Die ingang is van een tempelcomplex met tempelzalen, die allemaal beschilderd zijn met afbeeldingen van dieren. Welke diersoorten ziet hij? Slangen, krokodillen, katten, kevers. Dieren, die afkomstig zijn uit de Egyptische afgodendienst. Ze worden "stinkgoden" genoemd: ze zijn niets waard en stellen niets voor, je hebt er niets aan. In Leviticus 11 wordt dit ten strengste verboden door de Heere. Wat ziet Ezechiël nog meer? Zeventig oudsten: dus zeventig leidinggevendenden, die met de afgodendienst bezig zijn. Ze doen het onder leiding van Jaāzanja, een zoon van Safan. Van Safan weten we, dat hij de godvrezende koning Hiskia ter zijde stond en zijn rechterhand was. Nu gaat deze zoon van Safan de anderen voor in de afgodendienst. Wat doen ze? We lezen

over reukwerk: deze mannen, die het volk leiding moeten geven, gaan het volk voor in de afgodendienst en bidden tot de afgoden. Alleen, ze doen het in het geheim. Waarom? Ze zeggen: de Heere ziet het niet, Hij heeft het land verlaten. Dat betekent: ze geven God de schuld, want God is weggegaan en God laat de zaak op zijn beloop en zij zoeken daarom hun heil bij de afgoden. Dus niet alleen het volk, ook de leiders van het volk gaan op in het dienen van de afgoden. Dat gebeurt ook nu, als we ons als leiders van kerk en gemeente niet houden aan het Woord van God. Als we de Heere dienen op een eigenwillige manier en de mensen naar de mond praten. En we laten nà om te spreken in opdracht van de Heere: “alzo zegt de Heere”. Hier legt God die zonde open. Hij ziet het wel! En Hij wijst Ezechiël er op: wat gebeurt er achter de kerkdeur en achter de deur van ons huis en hart. Wat een verantwoordelijkheid voor ons. Eigenwillige godsdienst is een kwalijke zaak in kerk en gemeente, in het gezinsleven en in ons persoonlijk leven. De Heere ziet het!

Gods geduld (vers 13-18)

Bij de ingang van de poort van de tempel zitten vrouwen. Zij huilen. Waarom? Om de Thammuz. Thammuz is een Babylonische afgod: een seizoengod. Wanneer de zomer op zijn heetst wordt, sterft deze afgod, daalt af naar de onderwereld én herleeft als de regenperiode aanbreekt. Hij zorgt er voor, dat de natuur herleeft als de regenperiode aanbreekt. Dus: bij de tempel van God verwacht men de vruchtbaarheid van deze afgod. Het gaat nog verder. Op het plein voor het heilige, tussen de ingang en het altaar, liggen 25 mannen geknield. Hoe? Met het gezicht naar de zon en met hun rug naar de Heere toe. Dus in aanbidding voor de zon. Diepbedroevend

en schokkend is de geestelijke toestand van het volk van God. Beneden alle peil. Als we kijken wat er allemaal plaats vindt: geweld, onrecht, bloedvergieten, niemand houdt zich aan Gods geboden, iedereen gaat zijn eigen gang en doet wat goed is in zijn ogen. Er wordt een uitdrukking gebruikt: zij steken de wijnranken aan hun neus (vers 17). Hier worden veel uitleggingen aan gegeven, maar het is niet bekend wat er mee bedoeld wordt. Er is ook geen andere bijbeltekst, waar deze uitdrukking voorkomt, anders zouden we die erbij kunnen betrekken. In ieder geval, als we kijken naar de wijnranken: ranken die groeien, is een teken van vruchtbaarheid. Dan kan het betekenen, dat men zo'n trosje wijnranken aan de neus vastmaakt als teken dat men deze afgod eert en het van hem verwacht. Daar komen ze openlijk voor uit. Is het een wonder, dat de Heere vertoornt is op Zijn volk en op de leiders? Dat Hij hen niet zal sparen. Wat betekent dat hier? Zijn volk gaat tot het uiterste, ze tergen de Heere en Zijn liefde, tarten Zijn geduld, geven God de schuld van de situatie, gaan gewoon door. Dan is Gods geduld een keer op. Al roepen ze Mij aan, zegt de Heere, Ik luister niet, Ik spaar hen niet. Niet sparen betekent: niet redden en de ondergang tegemoet gaan. Dit is een ontdekkende spiegel, die ons voor gehouden wordt. Gods geduld raakt op als wij als volk, kerk, gemeente, gezinnen en persoonlijk de Heere aan de kant schuiven en Zijn geboden negeren. Ook nu kan Gods geduld op raken! Daar mogen we gerust rekening mee houden. Dat doen we als we de Heere en Zijn Woord serieus nemen en in geloof aanvaardden “alzo zegt de Heere”. Dan is het een wonder: “o God, dat Uw geduld nog niet op is met mij, waar hebben wij dat aan verdiend?” Hier leggen wij de vinger bij het werk van de Heere Jezus

Christus. Hij heeft dat verdiend. Daarom is Gods geduld zo groot: om Christus' wil! En daarom is bekering van onze afgoden tot de levende God nog steeds mogelijk. Maar dan moet dat wel gebeuren!

Gespreksvragen

1. Wat roept dit hoofdstuk bij u op en wat zou de kernboodschap zijn van dit hoofdstuk? Wat houdt dat in voor het geloofsleven?
2. God geeft Zijn eer niet aan een ander. Kunt u dat met voorbeelden uit de Bijbel onderstrepen en ook voorbeelden noemen waar we in onze tijd of in ons eigen leven zien, dat de Heere Zijn eer niet aan een ander geeft?
3. God dienen op een eigenwillige manier,

blijkt uit Ezechiël 8. Waar moeten we aan denken? Wat is de oorzaak ervan? Wat is het verschil tussen eigenwillige godsdienst en het dienen van de Heere zoals Hij het wil?

4. Er is een uitspraak van Calvijn, die luidt: ons hart is een fabriek van afgoden. Welke afgoden zouden er in ons hart, ons gezin, in de kerk(en) voor de dag komen? Hoe moeten we daar de strijd tegen aan binden?
5. Praat met elkaar door over Gods geduld: wat is dat en hoe lang gaat door en waarom? Kan Gods geduld in dit leven al definitief stoppen? Waar komt Gods geduld aan het licht in deze wereld, in de kerk, in ons eigen leven?

bijbelstudie n.t.

Ds. J. Prins

Een christelijk leven leiden!

Titus 2 : 1–10

De ongelovige leidt een ongelovig leven, de christen een christelijk leven. Wij zagen, dat op Kreta mensen waren, die beleden God te kennen. Maar schrijft Paulus: (1.16) *'zij verloochenen Hem met hun werken.'* Hun leven vloekt met hun belijdenis! Hoe is onze belijdenis en wandel? Wie echt door het geloof met Christus verbonden is, leidt een christelijk leven! Over dit leven schrijft Paulus aan Titus: (1) *'spreek wat bij de gezonde leer past!'* Spreek gezonde woorden, die leiden tot een christelijk leven! Laten we luisteren. Het zijn instructies voor een godvruchtig leven. Leven dat vrucht draagt voor God! Door de levende geloofsverbondenheid met Jezus Christus.

Eerst spreekt Paulus de oudere mannen aan. Zij moeten beheerst zijn! Zich geen roes drinken in het café of thuis. Zich niet in een

roes laten brengen door satan via de media. Waardoor satan in een roes wil brengen door de fluweelzacht aanvoelende verleiding! 'O

wee, wie erin trapt. Beheersen is maat houden in eten, drinken, werken, vrije tijd enz. De oudere mannen moeten eerbaar zijn. Dat zijn mannen die respect afdwingen, vanwege hun karakter en uitstraling. Zij moeten verstandig zijn. Dat wil zeggen zich niet laten meeslepen door emoties, door hartstochten. Zij moeten gezond zijn in het geloof, de liefde en de volharding! Zo'n broeder is van onschatbare waarde in de samenleving, het gezin en de gemeente. Zo'n oudere broeder kan een jongere broeder veel leren. In woord en wandel. Heerlijk, als u daarbij de liefde van Christus uitstraalt en daarin volhardt! Zijn wij een gelovige oudere broeder? Een levende rank aan de Wijnstok Christus? De Heilige Geest wil daarvoor zorgen in ons leven. Tot zover over de oudere broeders!

8

Vervolgens schrijft Paulus aan de oudere vrouwen, de geestelijke moeders. (3) Die tot rijke zegen kunnen zijn in gezin, gemeente en samenleving. Zij moeten in hun 'dracht' (St. V.) 'gedrag' (HSV) zijn, zoals het heiligen past! Het woord 'gedrag' ziet op hoe we ons gedragen, hoe onze houding is. Die moet zijn zoals het de heiligen past. Dit woord 'past' komt van priesterlijk. De houding van de oudere vrouwen heeft dus iets priesterlijks. Het is gericht op het dienen van de Heere en elkaar. Zuiver en priesterlijk. Eerst dit, het woord gedrag, betekent ook dracht, het is de kleding die de christenvrouw draagt! In 1 Tim. 2:9 lezen we hierover: *'dat de vrouwen zich tooien met eerbare kleding, ingetogen, bezonnen!'* Dit geldt ook mannen. Dus geen kleding waarmee we de ander verleiden. Geen sexy-kleding. Sexy, is het etaleren van onze intieme lichaamsdelen! Waarmee we de ander uitlokken! Zeker, mogen we er mooi en verzorgd uitzien! Hoe zit het met onze kleding? Zeven dagen per

week? Denk ook aan de zondag. Wanneer we komen voor de Koning van alle koningen! En dé schoonheid van een christen, is een hart waarin de liefde van Christus woont. Die laat onze ogen stralen, onze mond goed spreken en geeft ons een priesterlijk leven. Verder, zijn de oudere zusters 'geen kwaadsprekeressen' God wil geen kwaadsprekerij horen. Over niemand. Lasteren is uit de duivel! Wie lastert lijkt op de duivel! Een levende christen lijkt op Christus. Wie dan toch lastert? Moet hart en tong laten reinigen door Jezus' bloed. Wees ook niet verslaafd aan de wijn! Laat u niet onder de macht van de alcohol brengen. Drank en roddel geven vaak onvrede of verdriet aan, maar verlossen daar niet van. Daarvoor is het bloed van Jezus nodig! Dat reinigt van de zonde en de vrede van God geeft, die het hart vervult. Daarnaast goede therapie door professionals, die de HEERE gegeven heeft.

De roeping van de jonge vrouwen. Daar schrijft Paulus over in 4-5. Het is de taak van de oudere vrouwen, de jongere te onderwijzen in hun roeping. De oudere heten dan ook 'leraressen van het goede'. We lezen over dit onderwijs in Spreuken. 31:26. Waar het gaat over de unieke plaats van de vrouw: *'Zij doet haar mond open met wijsheid, onderricht uit genegenheid ligt op haar tong!'* De oudere vrouwen onderwijzen vriendelijk de jongere! Zij leren de jongere vrouw: *'verstandig te zijn!'* Want op Kreta is het een onverstandige boel: eten, drinken, genieten, luieren, uitgaan, roddelen, erotisch bezig zijn! Er was het gevaar dat de jonge vrouwen daarin meegingen. Het is immers zo verleidelijk mee te doen. Ook in onze tijd. Waarin zoveel is te zien! De almaar vallende druppel holt de tenslotte hardste steen uit. Dit geldt net zo goed voor ons mannen! Om dit gevaar tegen te gaan, leren

de oudere vrouwen, wat de roeping is van de jongere vrouwen. Die roeping staat haaks op hoe men daarover dacht, toen en nu! Wat is de inhoud van dit onderwijs? Vers 4 en 5:

'Leren, de jonge vrouwen verstandig te zijn, hun man en kinderen lief te hebben.' De jonge vrouwen dienen verstandig, bezonnen te zijn. Wie jong is handelt en spreekt soms onbezonnen. Verder dat zij liefdevol zorgt voor haar man en kinderen! En kuis is. Dit woord komt van rein en zuiver. Het gaat erom dat zij, door de zuivere liefde van de Heere, rein en zuiver met haar man omgaat. In alle opzichten, zowel geestelijk als lichamelijk. Dus ook in de seksuele gemeenschap. Zij is geroepen in liefde te zorgen voor het huishouden. Door haar bloeit het gezinsleven. Is het gezellig. Omdat zij goed doet! Op deze manier is de roeping van de jongere vrouwen niet zwaar en mag ze die opgewekt doen. *'Hun eigen mannen onderdanig te zijn.'* De vrouw is de spil, tegelijk, behoud zij het respect voor haar man. Hij is hoofd van het gezin. Eindverantwoordelijk! Maar geen boeman voor zijn vrouw en kinderen. Alstublieft niet! De man is priester, hij dient dus zijn vrouw en kinderen.

Dit is het onderwijs van de oudere vrouwen voor de jongere. Met raad en troost gegeven. Ook met troost! Want door de zonde is er zorg, teleurstelling, moeite en verdriet! Laten de oudere vrouwen hun handen, om die van de jongere heenslaan en bidden! Tot Jezus Christus. Die moed en kracht geeft, rust en vrede. We beseffen dat er jonge vrouwen zijn, die niet getrouwd zijn. Die wel wilden trouwen. Dat er ook zulke jonge mannen zijn. We beseffen dat er kinderloze echtparen zijn. Die graag een kind zouden hebben gekregen. Laten wij biddend en meelevend om hen heen staan en bidden om Gods troost en leiding. Bidden voor de jonge gezinnen. Zeker

nu satan zijn breekijzer zet in het christelijk gezin! Bidden dat de gezinnen leven bij Gods Woord. Onze kinderen opgroeien en gevormd worden door het Woord. Dat zij liefde en zorg van vader en moeder krijgen. Dat zij Christus leren kennen als hun Zaligmaker. Op deze wijze wordt het Woord niet gelasterd! Maar komt er vraag naar het Woord.

Nu richt Paulus zich tot de jonge mannen! (6) Ook zij worden aangespoord om bezonnen te zijn! Opnieuw klinkt de oproep verstandig, voorzichtig te zijn. Want Kretenzen zijn licht ontvlambaar, roekeloos. Is dit uw of mijn valkuil? In ons rijgedrag, drinkgedrag, in ons omgaan met onze medemens? Hierdoor richten we vaak grote schade aan. Aan de ander, in de gemeente en onszelf. Wie een verstandig en voorzichtig christen is? Die heeft vaak een luisterend hart en oor en kan wijze geestelijke raad geven! Hierdoor mogen we tot zegen zijn! Kent u die bezonnenheid? U mag ze ontvangen door het geloof in Christus Jezus. Ik zou het maar vragen. Want dat is Gods bedoeling met uw leven en zo is het tot Zijn eer.

In vers 7-8 richt Paulus zich tot Titus. 'O, ja, Titus vergeet jezelf niet. Wees een voorbeeld in goede werken. Laat zien wat je bedoeld. Een voorbeeld bij het woord, maakt veel duidelijk. Wees zuiver in de leer, doe geen water bij de wijn, wees waardig, oprecht, laat uw woord gezond zijn en boven alle kritiek verheven! Als in één adem komt het uit Paulus' hart. De reden? *'Zodat de tegenstander beschaamd zal staan en niets kwaad van u te zeggen heeft.'* Zo is het! En zo worden zij behouden, die dreigen meegezogen te worden in de genotscultuur én blijven zij voor Christus behouden!

Aan het eind van dit gedeelte, spreekt Paulus

de slaven aan. Vers 9-10. De slaven zitten in een erg lastige positie. Zij 'moeten altijd maar weer' dienen. Daarom roept Paulus hen op, hun meester onderdanig te zijn. Die te gehoorzamen, gewillig te doen wat hun opgedragen wordt en dat zonder tegenspreken. Ze mogen niets ontvreemden, maar hun werk doen en zo goed en trouw voor hun meester zijn. Op andere plaatsen in zijn brieven spreekt Paulus, de meesters aan en zegt dat zij hun slaven moeten behandelen als broeders in Christus! En de slaven mogen hun werk doen vanuit de innerlijke vrijheid en rust die zij in Christus hebben. Zo kunnen zij het doen. Hun grote Meester, Jezus Christus, gebiedt dit. Op deze manier, brengen zij het onderwijs van God hun Zaligmaker in praktijk, laten zij de heerlijkheid van dit onderwijs zien. Zo kunnen de slaven in hun moeilijke positie hun werk doen, zijn ze tot zegen op hun werk en is dit alles tot Gods eer.

Gespreksvragen

1. Paulus roept op tot bezonnenheid, verstandigheid, matigheid, waardigheid, oprechtheid enz. Het lijkt op een net en braaf leven. Maar het is de levensstijl van de christen. Vertel eens hoe deze manier van leven voor u werkelijkheid wordt. Bespreek dit eerst en lees daarna Johannes 15: 5 en kom dan tot een antwoord.
2. Omschrijf wat de taak is van de oudere gemeenteleden voor de jongere in de gemeente.
Welke rol speelt u daar zelf in?
3. Oudere en jongere mannen worden opgeroepen bezonnen, beheerst te zijn. Vertel eens of u last hebt van onbezonnenheid, roekeloosheid. Welke gevaren brengt dit voor u mee? In uw huwelijk en in uw relatie met de Heere?
4. Slavernij zoals beschreven in dit gedeelte kennen wij in ons land niet meer. Maar wat kunt u hieruit leren over de houding van de werknemer tegenover de werkgever?
5. Er zijn helaas wel andere vormen van slavernij in ons land, benoemt u er daar een paar van!
6. Lees Zondag 39 van de Heidelbergse Catechismus. Vertel wat u hierin aanspreekt en wat u moeilijk vindt!

Ds. W. Westland

van de voorzitter

Bondsdag 2013

Wanneer ik deze regels schrijf, moet de Bondsdag nog plaats vinden. Toch wil ik er enkele regels aan wijden. We zijn blij, dat u ook dit jaar weer naar Putten gekomen bent. De stille aandacht voor de referaten, de reeks

van vragen, en de gezellige ontmoeting met elkaar, maken dat je deze dag niet graag wilt missen.

Een woord van dank aan de Regelingscommissie, die zich elk jaar o.l.v. dhr. G. Dijkgraaf weer inzet voor de praktische zaken. Dat

betekent een grote steun voor het bestuur. We merken trouwens, dat u het graag doet.

Wie nog een referatenboekje wil hebben, moet contact opnemen met het Bondsbureau (tel. 033-2456699). In plaats van de meditatie vindt u op pagina 3 mijn Openingswoord.

Welkom

Ik hoorde, dat er op verschillende verenigingen nieuwe leden begroet konden worden.

Graag willen we jullie ook welkom heten in de kring van lezers van de Hervormde Vaan.

Aan één van hen vroeg ik, waarom hij lid ge-

worden was van de mannenvereniging. Hij gaf een antwoord, waar ik blij van werd: Het zijn de bijbelstudies, die mij aantrekken, en ik vind het fijn om met mannen van verschillende leeftijd van gedachten te wisselen.

Ik hoop, dat u als vereniging ruimte geeft aan de nieuwe leden, zodat ze al gauw hun plek gevonden hebben. Wat fijn, als er werfkracht van uw vereniging uit gaat!

Tenslotte

Een hartelijke groet, mede namens de andere bestuursleden.

in the picture

Ds. P. Molenaar

11

Verblijdende zaken: Jongerenbijbels en uitlegbijbels

Er zijn heel wat activiteiten in deze tijd binnen de kerk. Deze rubriek bedoelt vooral o.a. een kleine doorlichting te geven van wat er allemaal speelt. We kunnen daarover met elkaar op de Mannenvereniging op een goede manier van gedachten wisselen. Zo zijn er heel wat goede zaken gepasseerd in deze maanden in bijzondere herdenkingen van de Hervorming. Bijzonder is ook dat er een jongerenbijbel van de HSV gereed is gekomen. Het is zeker zeer positief dat bij de uitleg van de Jongerenbijbel de Heidelbergse Catechismus met de andere belijdenisge-

schriften verwerkt is voor onze jongeren en dat juist in dit bijzondere herdenkingsjaar. Deze Catechismus is toch voor de kerk een goede uitleg van de Bijbel. Daarom is het goed om zo zo'n jongerenbijbel uit te geven, om maar dieper te graven in de goudmijn van het Woord. Zelf heb ik helaas nog maar vluchtig kunnen kennis nemen van deze uitgave, omdat die nu nog maar een paar dagen geleden verschenen is. Hoe belangrijk is het dat onze jongeren aan de hand van de Bijbel 'studeren en mediteren' in de schat van het Evangelie. De Bijbel wordt vaak zo vluchtig gelezen.

Wijnen dr. A. van Brummelen waarschuwde destijds al voor Bijbelbabbelaarij. Hij bedoelde daarmee een oppervlakkig Bijbelgebruik in de kerk en thuis. Die gevaren zijn zeker ook nu aanwezig. Recent is er nog op gewezen door drs. R. Toes, dat het leerelement met name op de catechisatie weer volle aandacht moet krijgen. Helaas staat dat element soms in de schaduw door alleen maar de vragen van deze tijd voorop te stellen. Soms wordt er alleen maar wat oppervlakkig gediscussieerd. De bron wordt niet onderzocht. Hoe goed is het daarom betrouwbare Bijbelverklaring te hebben, zoals de kanttekeningen van de Statenvertaling al zoveel in de loop der eeuwen hebben betekend en nog betekenen.

Nu weten we wel, dat er, vaak ondergronds, wat verschil van mening is over het resultaat van de HSV, in theologisch opzicht. Bepaalde delen zijn taalkundig duidelijk een verbetering, maar andere begrippen zijn soms theologisch wat vervaagd of onduidelijk en zijn voor verbetering vatbaar. Het is niet nodig om hierover nu breedvoerige discussies

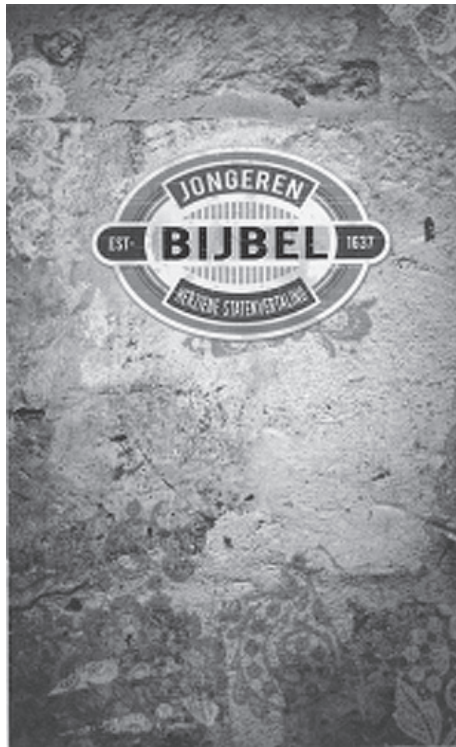
te voeren, maar laten we met die verschillen maar pastoraal omgaan! Bovendien zullen er nog wel, zoals beloofd, de nodige taalkundige aanpassingen plaats vinden, zoals dat vroeger ook bij de uitgave van de oude Statenvertaling gebeurd is. Wel mogen we zeer dankbaar zijn dat onze jongeren thuis en in de gemeente de

Bijbel kunnen bestuderen aan de hand van een nieuwe uitgave van uitleg en beeldmateriaal van de Bijbel. Zo worden er veel dingen verduidelijkt en krijgt de verklaring van de Bijbel bijzondere aandacht, gericht ook op deze tijd. Van groot belang is ook dat hierbij ook de onvergelijkelijke samenvatting van de Bijbel, de Heidelberger Catechismus op deze wijze bijzondere aandacht krijgt voor onze jeugd. Dat moeten we alleen maar stimuleren en dankbaar gebruik daarvan maken. Catechese en vereniging moet niet een liefhebberij van verschillende losse gedachten worden,

maar vooral een oefenterrein om de goddelijke waarheden van de Schrift ons eigen te maken. Zelf hebben we onze kinderen een Statenvertaling met kanttekening gegeven om de Bijbel nog meer te kunnen onderzoeken. Bij de GBS is een paar jaar geleden een zeer goedkoop kerkboek uitgegeven: Bijbel met kanttekeningen, Psalmboek, belijdenisgeschriften en formulieren. Ik zie nog wel eens in de gemeenten, waar ik voorga, dat sommigen dit kerkboek meenemen naar de kerk.

We moeten maar waken

voor allerlei kleine sjobbolets rondom Bijbelvertalingen en laten we elkaar de christelijke vrijheid gunnen in gebruik, maar tegelijk elkaar, jongeren en ouderen bevragen over de machtige inhoud van de gouden keten van het heil, waarin geloof, bekering, wedergeboorte, rechtvaardiging en heiliging, verkiezing en

verbond een plaats krijgen. We hopen, dat de jongerenbijbel dan ook echt bestudeerd mag worden.

Nog een verblijvend initiatief

In diezelfde tijd van de verschijning lezen we nog van een ander initiatief: Ook de Banier heeft een kerkbreed initiatief om een uitleg-bijbel uit te geven op grond van de Statenvertaling, ook met het oog op de jongeren. Daarin wil men ook de verschillende gereformeerde belijdenisgeschriften als uitleghanteren. Vertegenwoordigers van Hervormd binnen en buiten PKN tot oud-gereformeerd zullen hieraan meewerken. Uit het RD begrepen we dat er een goed overleg is geweest, zowel met het bestuur van de HSV als met dat van het GBS. Het is een zeer verblijvende zaak dat er op deze wijze gecommuniceerd wordt, daar er in het verleden veel krakelingen zijn geweest over Bijbeluitgaven en vertalingen. Laten we de verschillen niet opblazen. Positief is in ieder geval dat er ook een beweging aan de gang is om onbegrijpelijke oude woorden, gewoon in goed Nederlands in de Bijbel neer te zetten. Dat was ook immers de bedoeling van de Statenvertalers in de 16e eeuw.

Wat is het goed met het oog op de taak onder de jeugd en onder degenen, die aan de rand staan of vervreemd zijn van het Evangelie dat de Bijbel onder jongeren en ouderen verbreed mag worden. Mogen dan die verschillende uitgaven tot rijke zegen zijn. We hopen van harte dat de verschillende commissies tot zegen van ons volk mogen werken. Het moet ons streven zijn dat de Bijbel zo getrouw mogelijk vanuit de grondtalen onder ons volk gebracht wordt en dat ook Bijbels coloriet en stijl op een duidelijke en eenvoudige wijze ou-

deren en jongeren mag bereiken. Daarbij kan het natuurlijk niet bestaan dat één vertaling volmaakt is. Aan de Statenvertaling zijn we gehecht, maar zweren niet bij de vertaling zelf. Het gaat erom, dat de Bijbel ons volk jong en oud, buiten en binnen de kerk, bereikt. Het is van belang, dat de breedte van ons volk bereikt wordt en dat we als kerken tegelijk oog blijven houden voor de heiligheid van het Woord Gods. Met een 'Straatvertaling' zijn noch de jeugd noch de ouderen gediend en zeker ook niet zij die van het evangelie vervreemd zijn. Luther had oog en oor voor het gewone volk, maar tegelijk voor de geestelijke inhoud van het Woord Gods, zo kunnen we ook lezen in het prachtige boek "Luther en de Bijbel" van de hand van Prof. Kooiman. In weer een ander Duits boek, dat recent is uitgegeven, las ik dat Luther tegelijk de bedoeling had met zijn vertaling om zo goed mogelijk het volk te bereiken en vooral de heiligheid van het Woord Gods te blijven benadrukken. Dat ademt inderdaad de Lutherbijbel. Zo hebben we onze voorkeuren. Dat mag ook wel. Als de waarheid en heiligheid van het Woord maar beslag mag leggen op ons leven! Zo is het goed. Dat moet een zaak van grote blijdschap zijn. We besluiten met wat Paulus schreef in een tijd waarin strijd was onder broeders van hetzelfde huis over de prediking, als sommigen Christus verkondigden uit afgunst en twist, zoals dat helaas onder ons ook vaak het geval is. Paulus schrijft dan: Wat dan? Nochtans wordt Christus op allerlei wijze hetzij nu als een voorwendsel (of met een verkeerde bijbedoeling) of in oprechtheid verkondigd. En daarin verblijdt ik mij, ja ik zal mij ook verblijden (naar Filippenzen 1:15-18). Daarmee stemmen we graag in! Laat er maar veel gebed zijn voor allen, die daarin verantwoordelijkheid dragen!

Ds. J.H. Lammers

uit de kerkgeschiedenis

Hoedemaker (1839-1910)

Van Hoedemaker zijn geen grote systematische werken bekend zoals van zijn grote tegenstander Abraham Kuyper. Toch heeft Hoedemaker een belangrijke plaats in de geschiedenis van de Kerk in Nederland, omdat hij intuïtief aanvoelde waar de dingen scheef gingen. In dit artikel geven we een korte levensbeschrijving en verder leggen we de vinger bij een paar thema's die door Hoedemaker aan de orde werden gesteld.

Leven

Philippus Jacobus Hoedemaker werd op 15 juli 1839 geboren te Utrecht. Het ouderlijk gezin behoorde tot de afgescheidenen, maar vooral de moeder wilde de band met de Nederlandse Hervormde Kerk bewaren. Ze voelde zich verwant met de Ledeboerianen die tijdens hun bijeenkomsten baden voor de 'Kerk der vaderen'. Ze hield dus vast aan de vaderlandse kerk.

In 1851, toen Hoedemaker 12 jaar was, emigreerde het gezin naar de V.S. Hij begon in 1855 aan de theologische studie aan het Theological Seminary van de Reformed Church of America in New Brunswick vlakbij New York. Toen hij in een geloofscrisis kwam, brak hij de studie af. Hij zette de studie van 1858-1861 voort aan het congregationalistische college in Chicago. Hij had de studie nog niet beëindigd, toen hij in 1861 terugkeerde naar Europa voor een studiereis. Hij bezocht Bonn, Heidelberg, Straatsburg en Utrecht. Hij besloot in Nederland te blijven, maar moest zijn theologische studie overdoen. In 1867 promoveerde hij te Utrecht over "Het probleem van de vrijheid en het theïstisch godsbegrip".

In 1868 huwde hij met Jacoba Johanna Horst en hij werd predikant in Veenendaal. Van

1873-1876 woonde en werkte hij als predikant in Rotterdam en van 1876 tot 1880 in Amsterdam. Hij werkte mee aan de actie voor de Vrije Universiteit in Amsterdam. Van 1880 tot 1887 was hij hoogleraar aan deze universiteit.

Aanvankelijk stond Hoedemaker aan de zijde van A. Kuyper, maar langzamerhand kwam er een verwijdering tot Kuyper en tot de V.U. als instelling. Op het zgn. Kerkelijk Congres dat van 11-14 januari 1887 in Amsterdam door Kuyper en zijn medestanders werd gehouden om de doleantie te propageren en organiseren, werd Hoedemaker de toegang geweigerd. Hij verzette er zich tegen dat kandidaten van de V.U. in de nieuw gestichte kerken voorgingen en daarom nam hij ontslag.

Hoedemaker ging in 1888 weer de pastorie in in het Friese Nijland en richtte het weekblad De Gereformeerde Kerk op, waarin hij zijn visie die langzamerhand ontwikkelde, meer en meer onder woorden bracht. Van 1890 tot aan zijn emeritaat in 1909 was hij predikant in Amsterdam. Hij heeft in deze tijd boeken en brochure's geschreven. Hoedemaker is een tijdlang voorzitter geweest van de Confessionele Vereniging, maar trad in 1897 uit, omdat de Vereniging niet aan partijchap zou kunnen

ontkomen. J.H. Gunning jr en Hoedemaker vonden elkaar en schreven met enkele anderen in 1904 een Open Brief aan de Synode. Op 26 juli 1910 overleed Hoedemaker in Santpoort in de leeftijd van 71 jaar.

Gereformeerd

Hoedemaker zocht aansluiting bij de Nadere Reformatie in de zeventiende eeuw. De Nadere Reformatie was voor hem niet een jammerlijk ziekteverschijnsel, maar een brede beweging die de lijnen van de Reformatie in die tijd wilde doortrekken rondom de brandpunten van kerk en staat. Het gaat niet alleen om de vernieuwing van het hart, maar van het hele leven van de christen en van het volk. Hoedemaker had de gereformeerde belijdenisgeschriften lief, maar was er tegelijkertijd van overtuigd dat de inhoud van het geloof in elke tijd opnieuw geformuleerd dient te worden. Enghartig wilde hij niet zijn, omdat gereformeerd niet anders inhoudt dan staan in de katholieke traditie.

Aan de ene kant nam Hoedemaker het tegenover de ethischen en de modernen op voor de orthodoxie. Aan de andere kant sloot hij zich niet in het orthodoxe kamp op en bewaarde zijn openheid naar andersdenkenden. Hij betreurde het als orthodoxen zich liefdeloos uitten en geen onderscheid konden maken tussen wezen en vorm en zelfs de vorm voor het wezen verkoos. Zijns inziens belemmerde dat de ontwikkeling van het geestelijke leven. Hoedemaker was ervan overtuigd dat er in de moderne theologie waarheden werden

uitgesproken, maar de orthodoxie vertegenwoordigde voor hem de hoogste waarheid.

Visie op de kerk

Met Abraham Kuiper was Hoedemaker het eens over de 'ellendinge toestand' van de Kerk, veroorzaakt door het haar in 1816 opgelegde Algemeen reglement. Er was echter verschil van mening over de middelen die aangewend moesten worden ter genezing. Zei

Kuiper dat de grond van de Kerk bestaat in de wil van de mens, Hoedemaker was ervan overtuigd dat deze ligt in het welbehagen van het Hoofd van de Kerk, Jezus Christus en van het verbond der genade. Trok Kuiper zich terug in de eigen groep, Hoedemaker bleef zich inzetten voor het geheel van de Kerk, hoe ziek deze ook was. Pleitte Kuiper voor afscheiding, Hoedemaker ijverde voor reorganisatie en Reformatie.

Toen Hoedemaker aan Kuiper uitlegde waarom hij niet met de Doleantie mee kon

gaan, verklaarde Kuiper: 'Ge kunt dan in de Hervormde Kerk blijven, maar weet wel: al Gods volk gaat mee met mij en gij zult daar achterblijven met niets dan enkel Jan Rap en zijn maat.' Hierop antwoordde Hoedemaker: 'Daaruit merk ik, dat mijn aangewezen plaats is in de Hervormde Kerk; ik wens geen andere plaats dan Hij, die veracht was bij de farizeeën, omdat hij was een vriend van tollenaren en zondaren en omdat van Hem kon worden gezegd: deze ontvangt de zondaars en eet met hen.'

Hoedemaker heeft hartstochtelijk gestreden voor de volkskerk. De Kerk is volgens hem volkskerk of ze is geen Kerk. Dat betekent

P.J. Hoedemaker

niet dat de Kerk alle leden van het volk omvat. Het gaat om het Evangelie van Jezus Christus. Het hele bestaan dient door het Evangelie doordrongen te worden. Al zou de Kerk op een bepaald moment maar uit enkele mensen bestaan, dan nog kan zij niet anders dan volkskerk zijn. De Naam van Jezus Christus dient beleden te worden en die Naam is universeel.

Visie op de overheid

Kuyper erkende dat de staat neutraal was. Het gezag van de staat is volgens hem alleen gebonden aan de instellingen van God in de gewetens van de overheidspersonen. Hiermee liet hij theocratische denken los. Een deel uit artikel 36 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis werd door Kuyper doorgestreept.

De visie van de Anti Revolutionaire Partij van Kuyper betekende voor Hoedemaker de

ontkenning dat Jezus Christus de Koning der koningen is. Hij bleef vasthouden aan de onverkorte versie van artikel 36. Ook al wist hij dat een theocratisch ideaal in een gesecculariseerde wereld moeilijk te verwerklijken is, toch stelde hij dat de overheid de publieke uitleg van het Woord van God door de Kerk niet kan missen. Hoedemaker verdedigde dat de hele natie moet worden bekeerd.

Tenslotte

We leven in een andere tijd dan Hoedemaker. De visie van Hoedemaker is samen te vatten in de uitspraak: heel de Kerk en heel het volk. Zijn kerkelijke en theocratische denken blijft leerzaam. We mogen ons niet in de groep van gelijkgezinden terugtrekken, maar dienen de Kerk, hoe ziek deze ook is, trouw te blijven. Verder is theocratie niet mogelijk, zonder de vaderlandse Kerk daarin te betrekken.

organisatienieuws

Wijzigingen adresboekje 2011

De volgende wijzigingen doorvoeren:

- 1) de MV "David" te Nijkerkerveen (blz. 18) heeft een nieuwe voorzitter: dhr. J. Mulder, Domstraat 45, 3864 PN Nijkerkerveen; en een nieuwe secretaris: dhr. G. van de Bunt, van Dijkhuizenstraat 6, 3864 DV Nijkerkerveen.
- 2) de MV "Wees een Zegen" te Oene (blz. 15) heeft een nieuwe secretaris: dhr. W. Mekelenkamp, Eperweg 5, 8167 LE Oene.
- 3) de secretaris van de MV "Onderzoekt

de Schriften" te Gouda (blz. 11) is dhr. W. Verbaan, Ridder van Catsweg 337, 2804 RH Gouda.

- 4) de MV "Rondom het Woord" te Nieuwer ter Aa (blz. 26) heeft een nieuwe voorzitter: ds. G.H. Vlijm, Wilhelminastraat 5, 3626 AL Nieuwer ter Aa.

Met vriendelijke dank voor uw medewerking,
Ds. J. van Dijk, secr.
e-mail: ds.j.vandijk@hetnet.nl

Vakanties voor alleengaanden en mensen met beperking

Groeten uit...

Diever, Elspeet, Lemele, Vierhouten, Almen... Het is misschien nog niet zo lang geleden dat u een kaart stuurde naar een familielid of een bekende vanuit een van deze plaatsen in Nederland. U genoot van een vakantie met de VOOR ELKAAR vakantieweken. Fijn dat u erbij was! Het lijkt misschien nog ver weg, maar de voorbereidingen voor de vakantieweken van 2014 zijn alweer in volle gang zijn. We hopen uiteraard dat u ook (weer) mee gaat!

En er is weer volop keus. U leest het in onze nieuwe vakantieguides! We hebben een divers aanbod samengesteld van vakanties in Nederland voor diverse doelgroepen. Mensen met een lichamelijke of verstandelijke handicap of beperking, mensen met dementie of autisme en voor alleengaanden. We bieden weken voor kinderen, jongeren en ouderen aan en naast de verschillende huizen die zijn gereserveerd, zijn er twee bootreizen gepland. Er zit vast een week bij die bij u past. Mocht u hierover vragen hebben, kijk dan op onze website of neem contact op met een van de hieronder genoemde contactpersonen.

Vrijwilligers

Uiteraard zijn we ook weer op zoek naar gemotiveerde vrijwilligers. Vind(t) u/jij het leuk om onze gasten een onvergetelijke vakantie te bezorgen en ben(t) u/jij tussen de 18 en 65 jaar, kijk dan voor meer informatie op onze website en meld u/je aan! Ben je al eerder mee geweest? Meld je dan snel aan voor 2014, we vinden het erg leuk als je er weer bij bent!

Voor meer informatie of het bekijken/aanvra-

gen van een vakantieguides:

www.Hervormdevrouwenbond.Nl/vakantieweken

Aanmelden lichamelijke handicap/dementie

Gasten

Informatie en aanmelden van gasten voor de weken van mensen met een lichamelijke beperking of handicap en de week voor dementerende gasten en hun mantelzorger:
Mevr. E.C. van Andel-van Bergeijk,
tel. 0183-441774,
e-mail: gasten.lg@hervormdevrouwenbond.nl.

Vrijwilligers

Opgave van vrijwilligers voor de weken van gasten met een lichamelijke beperking of handicap en voor de week met dementerende gasten:

Aanmelden: www.hervormdevrouwenbond.nl
Informatie: mevr. B. Nap-Boer, tel. 0318-483717, e-mail: vrijwilligers.lg@hervormdevrouwenbond.nl

De leeftijdsgrens is 18-65 jaar.

Aanmelden verstandelijke handicap/autisme

Gasten

Informatie en aanmelden van gasten voor de weken van mensen met een verstandelijke beperking of handicap en voor jongeren met autisme:

Mevr. H. de Jong, tel. 0180-430860, e-mail: gasten.vg@hervormdevrouwenbond.nl.

Vrijwilligers

Opgave van vrijwilligers voor de weken van gasten met een verstandelijke beperking of handicap en voor jongeren met autisme:

Aanmelden: www.hervormdevrouwenbond.nl
Informatie: mevr. H.C. Volders, 033-2535010,
e-mail:
vrijwilligers.vg@hervormdevrouwenbond.nl.
De leeftijdsgrens is 18-65 jaar.

Aanmelden alleengaanden

Informatie en aanmelden van gasten voor de weken voor alleengaanden: mevr. J. Dijs-Oudshoorn, tel. 079-3413487.

volgen tien kernen van de inhoud. Ook zijn luisteroefeningen, interviews en columns opgenomen. Er valt hier dus heel wat te lezen en te leren. Echt iets voor mannen van de mannenvereniging! Maar ook voor andere gemeenteleden. Bijvoorbeeld voor hen die zeggen dat ze niet zo van de Catechismus en van de Catechismusprediking houden. Het zou te moeilijk zijn. Misschien dat het wat gemakkelijker wordt door het lezen van dit mooie boek. En dat de opkomst in de leerdienst stijgt. ADG.

boekbesprekingen

18

Catechismus.Nu

De Heidelbergse voor vandaag. Onder redactie van W. Verboom en P.J. Vergunst. Uitgeverij Boekencentrum. 167 blz. Prijs € 15,90.

450 jaar geleden verwoordde de kerk van de Reformatie de kern van het christelijk geloof in de bekende Heidelbergse Catechismus. Dit leerboek is gericht op het hart en leven van alle gemeenteleden. Nog steeds is deze Catechismus een centraal belijdenisgeschrift in de kerk. De spannende vraag is hoe hij zich verhoudt tot de geloofsbeleving van vandaag. In dit boek confronteren 12 auteurs de inhoud van De Heidelbergse met vragen die christenen in onze tijd en onze cultuur stellen.

Na een inleidende bijdrage, waarin een theologisch-historische schets wordt gegeven door dr. G. van den Brink, volgt een hoofdstuk over zes kenmerken van ons leerboek.

Dr. W. Verboom schrijft over 1. Het verbond. 2. De leerling. 3. Een christologische kern in trinitarisch kader. 4. De rechtvaardiging door het geloof. 5. Ellende, verlossing en dankbaarheid. 6. De spiritualiteit van de HC. Daarna

R. van Kooten, **Hoe apostolaire bewegende een onbeweegbare kerk in beweging brengt, Onderzoek naar de oorsprong en bedoelingen van hoofdthema's van de kerkorde van 1951** (dissertatie), uitg. De Banier 2013, 685 pag., prijs € 39,95.

Allereerst willen wij de auteur gelukwensen met zijn promotie op 26 juni j.l. Aan een jarenlange studie kwam op deze wijze een bekroond einde.

In dit formidabele boek komt de wordingsgeschiedenis van de Hervormde kerkorde 1951 aan de orde. Het is boeiend om de vlotte beschrijving hiervan te lezen. Talloze onderwerpen passeren de revue. De auteur neemt als invalshoek het apostolaat: wat is de plaats daarvan binnen deze kerkorde en wat wordt eronder verstaan? Maar ook thema's als de doop, het avondmaal, de belijdenisgeschriften, het diaconaat, hebben hun plaats. Het grote bezwaar van de schrijver is dat vele begrippen niet gedefinieerd zijn. Of, zoals hij het keer op keer zegt, "de prealabele vragen hadden aan de orde moeten komen" (o.a. pag. 529vv). Hierin sluit hij zich geheel aan bij de kritiek van prof. Bakhuizen van den Brink destijds (pag. 218 e.a.). Van de in de kerkorde gehanteerde thema's is geen gezaghebbende exegese gegeven volgens de auteur. Neem daarbij de

(bekende) kritiek op de volgorde van art. VIII (apostolaat) en art. X (belijden), en er is heel wat op deze kerkorde af te dingen. Ook wat het belijden der kerk aangaat geeft hij een onvoldoende: "Maar geen enkel vaststaand uitgangspunt belijden als de leer van de apostelen maakt alles zwevend. Zo nauw luistert het." (pag. 539). Verderop zegt hij, dat de hele zaak van het belijden "mistig" is gemaakt (pag. 547). Hij laat dit ook zien t.a.v. een begrip als 'zending', dat in de '70-er jaren in maatschappijkritische wateren verzandt (pag. 517vv). In het licht van de latere ontwikkelingen (denk aan 2004) kan de vraag niet onderdrukt worden, wat dit alles betekent voor een willen blijven staan op de basis van 1951. Dit boekwerk zal de aandachtige lezer veel stof tot overpeinzing geven. JPN

25 jaar predikant

We willen ons bestuurslid Ds A.D. Goijert van harte feliciteren met het feit, dat hij 25 jaar geleden in Eemnes werd bevestigd tot predikant. Na zijn eerste gemeente diende hij vanaf 1993 de hervormde gemeente te Bunschoten. In 2011 ging hij met emeritaat en vestigde zich te Nijkerk.

We zijn dankbaar dat Ds Goijert naast zijn andere ambtelijke bezigheden, zich ook sinds een aantal jaren wil inzetten voor onze mannenbond. We wensen hem samen met zijn vrouw goede gedenkdagen. De Heere zegene hem van dag tot dag. Want hij is een dienaar die nog steeds bezig mag zijn in Gods Koninkrijk.

Met droefheid delen wij u mede dat de Heere tot Zich heeft genomen ons meelevend lid en oud-voorzitter

PIETER VAN DER BAS

in de leeftijd van 88 jaar.

De Heere vertrooste zijn kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen in dit grote verlies.

Bestuur en leden

M.V. "Schrift en Belijdenis" te Stolwijk

Stolwijk, augustus 2013

*Maar blij vooruitzicht, dat mij streelt
Ik zal, ontwaakt, Uw lof ontvouwen,
U in gerechtigheid aanschouwen,
Verzadigd met Uw Godd'lijk beeld.*

Psalm 17 : 8

Bedroefd geven wij kennis van het overlijden van

BERTUS DEKKER

op de leeftijd van 80 jaar.

Met dankbaarheid denken wij aan de tijd dat hij als trouw lid aan onze vereniging was verbonden.

De Heere trooste zijn vrouw, kinderen, kleinkinderen en achterkleinkind in hun verdriet.

Bestuur en leden van de Mannenvereniging „Naar Schrift en Belijdenis" te Vriezenveen

Vriezenveen, september 2013

BONDSDAG 2013

ontmoeting bij de Oude Kerk

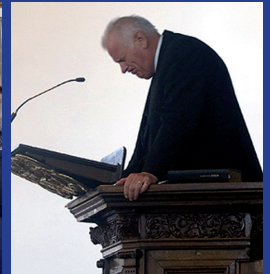
voorzitter ds. W. Westland

ds. M.A. Kuijt

Lutherlied staande

ds. A.D. Goijert

ds. J.P. Nap

hoofdbestuur

ds. G. Wassinkmaat

ds. J. van Dijk

ook zij waren er

op weg naar huis